

๕๒

ค ว า ม อัจ จ ร ร ย์ แ ห่ ง ม น ต์ (๒)

ชนทั้งหลาย ย่อมรดผู้ที่มีความทุกข์ด้วยน้ำใด
ชนทั้งหลายย่อมรดผู้ที่เราร้อนด้วยน้ำใด
เราจักตายในท่ามกลางน้ำนั้น
ภัยเกิดแต่ที่พึงอาศัยแล้ว

ความอัศจรรย์แห่งมนต์ (๒)

๔๓๓

การปฏิบัติธรรมเจริญสมาธิภาวนาคือการทำใจให้หยุดนิ่ง เพื่อกลับใจของเราให้สะอาดบริสุทธิ์ผ่องใส เพราะใจที่บริสุทธิ์ ผ่องใส จะเป็นใจที่มีคุณภาพ มีความละเอียดนุ่มนวลควรแก่การงาน โดยเราจะต้องนำใจมาหยุดนิ่งที่ศูนย์กลางกายฐานที่ ๓ ดำเนินจิตเข้าสู่เส้นทางสายกลาง เพื่อให้เข้าถึงพระรัตนตรัย ภายในซึ่งเป็นที่ระลึกที่แท้จริงของสรรพสัตว์ทั้งหลาย เมื่อเข้าถึง ได้แล้ว ความสุขที่ไม่มีประมาณเป็นเอกนัตยบรมสุขย่อมบังเกิดขึ้น จะทำให้ชีวิตของเราสมบูรณ์บริบูรณ์ขึ้น เป็นชีวิตที่ปลอดภัย จากภัยทั้งปวงทั้งในโลกนี้และในโลกหน้า

*มีวาระพระบาลีใน ปทกสลมาณวชาดก ความว่า

“เยน สิญฺจนฺติ ทุกฺขิตํ เยน สิญฺจนฺติ อาตุรํ
ตสฺส มชฺเชม มริสฺสามิ ชาตํ สรณโต ภยํ

ชนทั้งหลาย ย่อมรดผู้ที่มีความทุกข์ด้วยน้ำใจ
ชนทั้งหลายย่อมรดผู้ที่เราร้อนด้วยน้ำใจ เราจักตายใน
ท่ามกลางน้ำนั้น ภัยเกิดแต่ที่พึงอาศัยแล้ว”

สิ่งที่เราใช้ประโยชน์อยู่ทุกๆ วันนั้น หากใช้สอยโดยไม่มี

ความอัศจรรย์แห่งมนต์ (๒)

๔๗๘

สติพินิจพิจารณา ก็อาจก่อให้เกิดโทษได้ เหมือนน้ำที่เราดื่มกิน ดับกระหายทุกวันนี้ สามารถให้โทษแก่เราได้เช่นกัน ในยามที่เราเกิดกระหายน้ำอย่างมาก หากดื่มด้วยความเร่งรีบ โดยไม่ระมัดระวังก็อาจสำลัก หรือดื่มมากเกินไปจนเกิดอาการจุกเสียด หรือบางครั้งน้ำอาจท่วมปอดตายได้เช่นกัน

เรื่องราวเกี่ยวกับความอัศจรรย์แห่งมนต์ของพระโพธิสัตว์ ซึ่งท่านได้เรียนมาจากการดาผู้เป็นยักษ์ณี แล้วได้เดินทางเข้ารับราชการในเมืองพาราณสี โดยมีบิดาเป็นผู้แนะนำ เมื่อรับราชการแล้ว บุโรหิตยังไม่เคยเห็นพระโพธิสัตว์แสดงอานุภาพของมนต์ให้ประจักษ์ จึงกราบทูลพระราชาให้ทรงทดสอบอานุภาพแห่งมนต์ พระราชาทรงเห็นด้วย ทั้งสองจึงถือดวงแก้วดวงที่สำคัญและมีค่ามากลงจากปราสาท พวกกันเดินวนเวียนอยู่ในพระราชนิเวศน์ ๓ ครั้ง แล้วพาดบันไดป็นขึ้นไปนอกกำแพง เข้าไปในศาลยุติธรรม นั่งพักที่นั่นสักครู่หนึ่งก็เดินกลับออกมา พาดบันไดที่ใหม่ตรงบริเวณปลายกำแพงอีกด้านหนึ่ง จากนั้นได้เดินวนรอบสระโบกขรณี ๓ รอบ แล้วลงไปในสระโบกขรณี วางแก้วมณีไว้ในสระนั้น หลังจากนั้นทั้งสองพากันเดินขึ้นปราสาทเสมือนไม่มีอะไรเกิดขึ้น

รุ่งขึ้น พระราชารับสั่งให้พระโพธิสัตว์เข้าเฝ้า พลาตตรัสว่า “ดูก่อนเจ้าพราหมณ์ แก้วที่ถูกลักไปมีค่าควรเมืองทีเดียว ท่าน

ความอัศจรรย์แห่งมนต์ (๒)

๔๓๕

จดติดตามกลับมาให้ได้” พระโพธิสัตว์จึงกราบทูลด้วยความมั่นใจว่า “ข้าแต่มหากษัตริย์ ขอพระองค์ทรงเบาพระทัยเถิด ของที่โจรลักไปถึง ๑๒ ปี ข้าพระองค์ยังสามารถติดตามมาได้นั้น สิ่งของที่หายเมื่อคืนนี้ จะได้กลับมาในคืนวันนี้แหละ พระเจ้าข้า”

พระโพธิสัตว์ระลึกถึงมารดา แล้วร่ายมนต์จินตามณีทันที ท่านสามารถเห็นรอยเท้าของบุคคลทั้งสองอย่างชัดเจน จึงเดินตามรอยเท้าเหล่านั้นทุกอย่างก้าว จนมาถึงบริเวณสระโบกขรณี พระโพธิสัตว์เห็นรอยเท้าในน้ำ จึงเดินลงไปที่สระ แล้วหยิบแก้วมณีมาถวายพระราชา พร้อมกราบทูลว่า “ข้าแต่มหากษัตริย์ โจรสองคนนี้ พระองค์ทรงรู้จักดีพระเจ้าข้า” มหาชนที่เห็นเหตุการณ์ต่างปรบมือด้วยความชื่นชมยินดี

พระราชาทรงดำริว่า มาณพนี้เดินตามรอยเท้าได้ไม่ว่าจะอยู่บนบก ในอากาศหรือในน้ำ เขาอาจจะรู้เพียงตำแหน่งสิ่งของเท่านั้น แต่คงจับโจรไม่ได้หรอก จึงตรัสว่า “ดูก่อนมาณพ เจ้าจงนำโจรทั้งสองมามอบให้เราด้วย” พระโพธิสัตว์รู้ดีว่าโจรสองคนนี้เป็นใคร แต่ไม่ปรารถนาเปิดเผยแก่มหาชน จึงกราบทูลว่า “ข้าแต่มหากษัตริย์ โจรอยู่ไม่ไกลจากที่นี่เลย ผู้ใดที่อยากจะได้ ผู้นั้นนั่นแหละเป็นโจร สิ่งของนั้นพระองค์ได้กลับมาคืนแล้ว จะมีประโยชน์อะไรกับพวกโจรเล่าพระเจ้าข้า”

ความอัศจรรย์แห่งมนต์ (๒)

๔๘๐

แม้ได้ฟังดังนั้น พระราชาก็ยังไม่ทันได้คิด ประรณนาที่จะทดสอบอีก จึงรับสั่งว่า “เจ้ารับราชการ ได้ทรัพย์จากเรา วันละพัน จงนำโจรนั้นมาให้เราให้ได้ ให้สมกับเงินที่เราให้เจ้าไปเถิด” พระโพลีลัตว์กราบทูลว่า “ข้าแต่มหาราช ข้าพระองค์ไม่ขอกราบทูลว่า ใครเป็นโจร แต่ข้าพระองค์จะเล่าเรื่องถวาย” พระโพลีลัตว์ได้ยกตัวอย่างเพื่ออุปมาอุปไมยว่า

ในอดีตกาลมีสามีภรรยาคนหนึ่ง มีอาชีพเป็นนักฟ้อน วันหนึ่งสามีได้ซื้อสุรามากมายถือกลับบ้านมาด้วย เมื่อเดินมาถึงฝั่งแม่น้ำ เขานั่งดื่มจนเมามาย เอาพิณห้อยคอแล้วจับมือภรรยากล่าวว่า “มาเถิดน้องรัก เราจะพากันกลับบ้าน” จากนั้นทั้งสองได้ว่ายน้ำข้ามฝั่ง ขณะอยู่กลางแม่น้ำ สามีที่เมามวกับพิณที่หนักถ่วงคอ ทำให้เขาจมน้ำไป ภรรยาไม่อาจช่วยสามีได้ จึงสลัดสามีทิ้ง แล้วว่ายน้ำไปถึงฝั่งก่อน นางได้แต่ยืนดูสามีที่กำลังจมน้ำพลาญคิดว่า สามีของเรา กำลังจะจมน้ำตาย เราจะขอฟังเพลงที่สามีร้องเป็นครั้งสุดท้าย นางจึงขอให้สามีร้องเพลงขับให้ฟังด้วย

สามีกล่าวว่า “น้องรัก เจ้าจะให้พี่ขับเพลงได้อย่างไรเล่า ขณะนี้น้ำอันเป็นที่ฟังของมหาชนกำลังจะมาพี่ ภัยเกิดจากสิ่งที่เป็นที่ฟังของมหาชนแท้ๆ” เมื่อพระโพลีลัตว์เล่าเรื่องนี้ถวาย พร้อมทูลเตือนสติว่า “มหาราช น้ำเป็นที่ฟังแก่มหาชน ฉันท

ความอัศจรรย์แห่งมนต์ (๒)

๔๘๑

พระราชาก็เป็นที่พึ่งของมหาชนฉนั้น เมื่อภัยเกิดขึ้นจากสำนักของพระราชฯ ใครเล่าจะป้องกันภัยนั้นได้ เรื่องโจรที่พระองค์ปรารณฯจะรู้ตัวนั้นเป็นความลับ ข้าพระองค์ทูลอย่างบัณฑิตขอพระองค์อย่าเอาโทษกับโจรทั้งสองนั้นเลย”

แม้พระราชฯได้สดับดังนั้นก็ตาม พระองค์ยังปรารณฯที่จะทดสอบต่อไปอีก จึงตรัสย้าว่า “เจ้าจะรู้เรื่องที่ลึกลับเช่นนี้ได้อย่างไร จงรีบนำโจรมามอบให้เราโดยเร็ว” พระโพธิสัตว์เล่าเรื่องถวายเป็นว่า “ในกาลก่อนมีบ้านใกล้ประตูเมืองพาราณสีเป็นบ้านนายช่างหม้อ เมื่อเขาจะนำดินมาปั้นหม้อ ได้ขุดดินเหนียวมาปั้น วันหนึ่งในขณะที่ช่างปั้นหม้อกำลังขุดดินอยู่มหาเมฆผิตฤดูได้ตั้งเค้า และฝนตกลงมาอย่างหนัก ทำให้น้ำไหลท่วมเจ็ญองไปทั่วอาณาบริเวณ กระแสน้ำได้ท่วมหลุมกองดินได้ไหลมากระทบศิระของนายช่างหม้อแตกเป็นแผลสาหัส ช่างหม้อร้องคร่ำครวญว่า พืชทั้งหลายงอกงามบนแผ่นดินสัตว์ทั้งหลายอยู่อาศัยบนแผ่นดิน แต่บัดนี้ แผ่นดินพังทับศิระเราแตก ภัยเกิดจากที่พึ่งอาศัยแล้ว”

เมื่อพระโพธิสัตว์เล่าถวายเป็นดังนี้ แล้วได้สรุปว่า “แผ่นดินเป็นที่พึ่งของสรรพสัตว์ พระราชฯเป็นที่พึ่งของอาณาประชาราษฎร์ ขอพระองค์โปรดรับรู้ว่า ข้าพระองค์ปกปิดว่าใครเป็นโจรด้วยข้ออุปมาที่เล่าถวายเป็นเหตุพระเจ้าข้า” แม้พระราชฯจะทรงรู้ว่า

ความอัศจรรย์แห่งมนต์ (๒)

๔๘๒

พระโพธิสัตว์หวังดีกับตน แต่ด้วยมานะของกษัตริย์ จึงบังคับให้พระโพธิสัตว์ชี้ใจให้พระองค์ทอดพระเนตร พระโพธิสัตว์ได้ประกาศท่ามกลางมหาชนว่า “ข้าแต่มหाराชา เหล่าใจที่ลักขโมย แก้วมณี คือพระองค์กับบุโรหิตนั่นแหละพระเจ้าข้า” พระราชาและมหาชนฟังดังนี้ ต่างอัศจรรย์ในมนต์ของพระโพธิสัตว์พากันยินดีปรีดาถ้วนหน้า ต่อมาหลังจากพระราชาสวรรคตมหาชนจึงพร้อมใจกันสถาปนาพระโพธิสัตว์ขึ้นครองราชย์สืบไป

เราจะเห็นได้ว่า ความอัศจรรย์แห่งมนต์ในอดีตนั้น น่าอัศจรรย์ยิ่งนัก แต่ถึงกระนั้นก็ตาม แม้จะมีมนต์วิเศษเช่นนี้ก็ไม่อาจนำเราให้พ้นจากกองทุกข์ได้ มีมนต์ชนิดเดียวเท่านั้นคือคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่จะนำพาเรา และสรรพสัตว์ผู้ปฏิบัติตามคำสอนให้พ้นจากทุกข์ได้จริง มนต์บทนี้น่าเรียนรู้อย่างยิ่ง เป็นพุทธมนต์ที่เป็นที่พึ่งที่ระลึกที่จะนำเราไปสู่สวรรค์สุนิพพานได้ ซึ่งเราจะเรียนรู้ได้ด้วยการเจริญสมาธิภาวนา ฉะนั้นให้ตั้งใจฝึกฝนอบรมใจของเราให้หยุดนิ่ง แล้วเราจะได้เรียนมนต์วิเศษอย่างนี้กันทุกคน

